

Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені
проф. Поніманської Т.І.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 18 **КОРЕКЦІЙНА АНДРАГОГІКА**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність **016 Спеціальна освіта**

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма бакалавра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 016 Спеціальна освіта

(назва освітньої програми)

інститут, факультет **педагогічний**

(назва інституту, факультету,)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма Корекційна андрагогіка для студентів
(назва навчальної дисципліни)
за спеціальністю 016 Спеціальна освіта

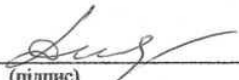
Мова навчання українська

Розробники: Косарева Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І.

Протокол від " 27 " серпня 2019 року № 8

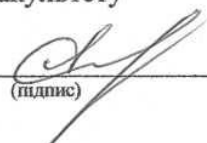
Завідувач кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І.

(підпис) (проф. І. М. Дичківська)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено методичною комісією факультету за спеціальністю 012 Дошкільна освіта

Протокол від " 30 " серпня 2019 року № 2

Голова методичної комісії педагогічного факультету

(підпис) (доц. Н. А. Сяська)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 016 Спеціальна освіта	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання : <i>розробити корекційну програму</i>		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		14 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		8 год.	
		Самостійна робота	
		54 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
		10 год.	
Вид контролю:			
залік	залік		
Передумови для вивчення дисципліни: загальна педагогіка			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є – підготовка майбутніх корекційних педагогів до корекційної та реабілітаційної діяльності, яка в рамках реалізації безперервної освіти спрямована створенні необхідних психолого-педагогічних умов для найбільш повної адаптації, інтеграції та соціалізації дорослих людей з порушеннями психофізичного розвитку.

Завданнями вивчення дисципліни «Корекційна андрагогіка» є:

- забезпечення науково-теоретичної бази для формування знань, умінь і навичок у майбутніх корекційних педагогів для роботи у спеціалізованих центрах та закладах корекції дорослих осіб з порушеннями психофізичного розвитку;
- формування у студентів категоріальних понять колекційної андрагогіки;
- формування необхідного якісного рівня професійної підготовки корекційного педагога, який може у відповідності з актуальними завданнями корекційної андрагогічної науки та практики творчо і продуктивно розв'язувати комплексні корекційно-розвивальні та педагогічно-виховні проблеми спеціального навчання, особистісного становлення і соціалізації дорослих осіб з порушеннями психофізичного розвитку;
- забезпечення студентів знаннями теорії та практики роботи з дорослими людьми, які мають у структурі свого розвитку інтелектуальні порушення;

- стимулювання студентів до активної аналітико-пошукової роботи, спрямованої на визначення ефективних шляхів подолання наслідків психофізичних вад здоров'я у дорослих людей;
- навчання моделюванню, здійсненню та організації системи спеціальної допомоги дорослим людям з порушеннями психофізичного розвитку;
- прищеплення толерантного ставлення до дорослих людей з порушеннями психофізичного розвитку.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційній навчально-виховній, навчально-реабілітаційній), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальна компетентність: здатність до виконання власних професійно-функціональних обов'язків; вміння дотримуватись норм загальнолюдського і професійного етикету; здатність виявляти чесність, порядність, принциповість, толерантність під час освітньої та професійної діяльності; досвід відповідального і сумлінного ставлення до виконання своїх професійних обов'язків).

спеціальні компетентності:

- здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями; здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності;

- здатність до застосування психолого-педагогічних, корекційно-методичних та фахових знань; вміння відбирати і систематизувати діагностичний, корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей тих, хто навчається; здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби реабілітації і корекційного навчання та виховання; досвід організації корекційно-педагогічного і навчально-реабілітаційного процесів; формування системи дидактико-методичних знань і умінь; здатність удосконалювати власну професійну діяльність. Здатність здійснювати освітньокорекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб осіб з порушеннями розвитку (мовлення, слуху, зору, інтелекту, опорно-рухового апарату тощо) в спеціальних та інклюзивних дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах; реабілітаційних установах тощо;

- здатність до застосування знань основних видів і технологічних підходів до планування власної професійно-корекційної діяльності відповідно до порушень психофізичного розвитку та з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей особи; вміння здійснювати поточне планування, визначати умови його практичної реалізації, вміння планувати, організовувати і результативно здійснювати корекційно-педагогічний процес у загальноосвітніх та спеціальних закладах освіти з інклюзивним та інтегрованим навчанням з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку;

- здатність до застосування знань основних правил організації навчального, корекційного, навчально-реабілітаційного процесів; вміння раціонально організовувати власну корекційно-педагогічну діяльність, самостійно контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційних технологій;

- здатність виконувати корекційну навчально-виховну роботу з профілактики, подолання вад психофізичного розвитку осіб з психофізичними порушеннями (залежно від нозології) у навчально-виховному, реабілітаційному процесі незалежно від типу закладу і форми організації навчально-виховної діяльності. Володіння засобами та методами корекції пізнавальних психічних процесів, мовлення, сенсорних порушень, порушень опорно-рухових функцій, емоційновольової сфери в процесі виховання людей з особливими потребами.

3. Очікувані результати навчання

Результатами вивчення дисципліни «Корекційна андрагогіка» є сформовані **знання:**

- фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння професійних дисциплін;

– сучасної методики і освітніх технологій для забезпечення якості оволодіння навчальними досягненнями;

– сучасних теоретичних основ предметної спеціалізації, здатний застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності;

– в галузі спеціальної освіти при вирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей дорослих учнів, соціально-психологічних особливостей груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій;

– сучасних методів діагностики психічного і фізичного розвитку осіб з вадами розвитку.

Уміння:

– здатний вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних навчально-виховних закладів, здійснювати спостереження за особами з порушеннями мовлення, інтелекту, зору, слуху, опорно-рухових функцій і проводити з ними навчальну, корекційну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходів;

– здатний здійснювати спостереження за дорослими людьми з порушеннями психофізичного розвитку, планувати та проводити з ними корекційно-розвивальну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу;

– здатний сприяти соціальній адаптації осіб з порушеннями психофізичного розвитку; готувати їх до суспільної та виробничої діяльності;

– здатний здійснювати педагогічний супровід осіб з особливостями психофізичного розвитку в ролі андрагога;

– здатний використовувати різноманітні методи та форми виховної роботи, прогресивні прийоми керівництва навчальною, трудовою та суспільною діяльністю учнів;

– здатний використовувати сучасні технічні засоби навчання і виховання осіб з порушеннями психофізичного розвитку відповідно до нозології, спеціальну апаратуру, комп'ютерні програми та ін.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль I Загальні теоретичні засади корекційної андрагогіки

Тема 1. Поняття андрагогіки, колекційної андрагогіки, її об'єкт, предмет, завдання

Загальне поняття андрагогіки, корекційної андрагогіки. Історія виникнення андрагогіки як науки. Соціально-економічні потреби суспільства в освіті упродовж життя як об'єктивна передумова виникнення андрагогіки. Андрагогіка в системі педагогічних наук. Умови виникнення андрагогіки. Об'єкт та предмет андрагогіки. Основні завдання андрагогіки. Роль і місце андрагога в системі освіти дорослих. Характеристика ролей андрагога за С.Архіповою. спеціальна підготовка андрагогів. Характеристика особистісних особливостей андрагога. Загальні вимоги до андрагога.

Тема 2. Загальна характеристика ООП (людей з обмеженими можливостями) як соціальної групи

Поняття "інвалід", "інвалідність". Причини низької якості життя інвалідів. Бар'єри, які ставить перед людиною інвалідність. Фізичні обмеження в життєдіяльності людей з обмеженими можливостями. Трудова сеграція або ізоляція інваліда. Малозабезпеченість як наслідок соціально-трудова обмежень. Просторово-середовий бар'єр. двосторонній характер інформаційного бар'єру. Причини виникнення емоційного та комунікативного бар'єрів. класифікація інвалідності. причини інвалідизації у дітей. Вроджена та набута інвалідність. Класифікація функціональних розладів за ступенем виразності. здатність інваліда до самообслуговування. Характеристика стану мобільності інваліда. здатність людей з обмеженими можливостями до збору та обробки інформації. Параметри оцінки здатності до орієнтації. Параметри оцінки обмежень здатності до спілкування. Характеристика груп інвалідності. Класифікація за причиною отримання інвалідності.

Змістовий модуль 2. Особливості освіти людей з обмеженими можливостями

Тема 3. Специфіка освіти дорослих інвалідів

Моделі навчання дорослих інвалідів. Цільова спрямованість навчання дорослих інвалідів. Характеристика принципів освіти людей з обмеженими можливостями. Функції освіти дорослих інвалідів. Значення компенсаторної функції. Корекційна та підтримуюча функції. Завдання андрагога, що працює з дорослими інвалідами. Освітні програми формального та неформального видів. Профорієнтаційна робота на базі інноваційних професійно-освітніх установ. Чинники, що полегшують ситуацію навчання інвалідів. Роль активного навчання в освіті людей з обмеженими можливостями.

Тема 4. Адаптивні системи в освіті дорослих

Види адаптації в освіті дорослих. Мета адаптивної освіти. Принципи адаптивного навчання. вечірня школа як гнучка система адаптивного навчання. Типове положення "Про вечірній загальноосвітній заклад". форми навчання у вечірніх школах. Типи навчальних програм, що реалізуються у вечірніх школах. Форми організації навчання у вечірніх школах. Навчання різних категорій дорослих учнів за індивідуальними освітніми програмами. Значення освітніх технологій. Моделі діяльності андрагога. Інформаційно-установча модель. Установча модель та значення андрагога у її реалізації. Оперативно-діяльнісна модель. Четверта модель – активна самоосвітня діяльність на основі використання технологій модульного навчання.

Тема 5. Навчання дорослих: основні організаційні форми та технології

Модульне навчання як технологія та форма освіти дорослих. Перспективні напрями розвитку модульного навчання. Можливості дистанційного навчання в освіті дорослих. Принципи організації дистанційного навчання. Характеристика методів навчання, що використовуються в дистанційному навчанні. Засоби дистанційного навчання. Друковані та електронні видання. Комп'ютерні навчальні системи у дистанційному навчанні дорослих.

Бізнес-школа як організаційна форма додаткової освіти дорослих. Програми бізнес-шкіл. спрямованість навчання у бізнес-школах. Досвід використання кейс-стаді. Вплив ринкової економіки на розвиток бізнес-шкіл.

Тема 6. Особливості соціальної реабілітація ООП та методика її здійснення

Сутність і зміст соціальної реабілітації. Основні цілі і завдання соціальної реабілітації. Принципи соціальної реабілітації. Основні напрямки соціальної реабілітації. Здійснення соціально-побутової адаптації. Послідовність формування соціально-побутової адаптивності. Пріоритетні форми проведення соціально-побутової адаптації. Здійснення соціально-просторової орієнтації. Створення умов для формування здібностей, що визначають рівень соціально-середовищної орієнтованості.

Тема 7. Соціальна реабілітація окремих категорій ООП

Особливості соціальної реабілітації інвалідів з психічними порушеннями та інтелектуальною недостатністю. Основними завданнями психоневрологічних інтернатів. Головні організаційні завдання соціальної допомоги в умовах ПНД. Реабілітаційно-відновлювальні режими утримання пацієнтів. Соціальна реабілітація інвалідів з порушеннями слуху. Класифікація слухових порушень. Соціально-просторова реабілітація інвалідів з патологією слуху. Соціальна реабілітація інвалідів з порушенням зору. Зорові порушення. Соціально-побутова та соціально-просторова реабілітація інвалідів з порушеннями зору. Допоміжними тифлотехнічних засоби.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль I												
Змістовий модуль 1. Загальні теоретичні засади корекційної андрагогіки												
Тема 1. Поняття андрагогіки, її об'єкт, предмет та завдання	12	2	2			8		2	2			10
Тема 2. Загальна характеристика інвалідів (людей з обмеженими можливостями) як соціальної групи	12	2	2			8						12
Разом за змістовим модулем 1	24	4	4			16	26	2	2			22
Змістовий модуль 2. Особливості освіти людей з обмеженими можливостями												
Тема 3. Специфіка освіти дорослих інвалідів	11	2	2			7	13	2	1			10
Тема 4. Адаптивні системи в освіті дорослих	13	2	1	2		8	12					12
Тема 5. Навчання дорослих: основні організаційні форми та технології	13	2	1	2		8	15	2	1			12
Тема 6. Особливості соціальної реабілітація інвалідів та методика її здійснення	13	2	2	2		7	12					12
Тема 7. Соціальна реабілітація окремих категорій інвалідів	14	2	2	2		8	12					12
Разом за змістовим модулем 2	66	10	8	8		38						

Усього	90	14	14	8		54	90	6	4		80
---------------	-----------	-----------	-----------	----------	--	-----------	-----------	----------	----------	--	-----------

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття андрагогіки, її об'єкт, предмет та завдання	2
2.	Загальна характеристика інвалідів (людей з обмеженими можливостями) як соціальної групи	2

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Специфіка освіти дорослих інвалідів	2
2.	Адаптивні системи в освіті дорослих	2
3.	Навчання дорослих: основні організаційні форми та технології	2
4.	Особливості соціальної реабілітація інвалідів та методика її здійснення	2
5.	Соціальна реабілітація окремих категорій інвалідів	2

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Специфіка освіти дорослих інвалідів	2
	Навчання дорослих: основні організаційні форми та технології	2
	Особливості соціальної реабілітація інвалідів та методика її здійснення	2
	Соціальна реабілітація окремих категорій інвалідів	2

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Завдання корекційної андрагогіки,	10
2.	Порівняння педагогічної й андрагогічної моделей навчання	12
3.	Методологія побудови освітньо-реабілітаційного процесу	10
4.	Корекційна андрагогіки як основа організації професійної освіти осіб з інвалідністю	12
5.	Освітні технології як чинник комплексної соціальної реабілітації осіб з інвалідністю	12
6.	Особливості соціальної реабілітація інвалідів та методика її здійснення	12
7.	Соціальна реабілітація окремих категорій інвалідів	12
	Усього	80

10. Індивідуальні завдання.

1. Ознайомитися з роботою реабілітаційного центру для дорослих з порушеннями психофізичного розвитку.
2. Розробити корекційну програму для дорослих з порушеннями психофізичного розвитку.

11. Засоби діагностики результатів навчання:

- залік;
- тести;
- реферати, есе;
- усне опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

12. Критерії оцінювання результатів навчання.

I рівень – початковий. Відповідь здобувача вищої освіти при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

II рівень – середній. Здобувач вищої освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

III рівень – достатній. Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень. Студент здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.

IV рівень – високий. Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, узагальненими, системними; він вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Рівні навчальних досягнень студентів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
I. Початковий	1-34 F Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє здатність елементарно викласти думку; може усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними; може обрати правильний варіант відповіді (на рівні "так - ні"); може самостійно знайти відповідь у тексті підручника; виконує 20 % від загальної кількості тестів.
	35-59 FX Незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти відтворює менш як половину навчального матеріалу; за допомогою викладача виконує елементарні завдання, наводить приклади; може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, не має сформованих умінь та навичок; виконує 30 % від загальної кількості тестів.

II. Середній	60-63 (E) задовільно	Здобувач вищої освіти має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, з допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабо орієнтується в поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує 45 % від загальної кількості тестів.
	64-73 (D) задовільно	Здобувач вищої освіти знає більш як половину навчального матеріалу; розуміє основний навчальний матеріал; здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, відтворити його з помилками та неточностями; має стійкі навички роботи з текстом підручника; може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, знає основні дати; орієнтується в хронології; підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати під час відповіді допоміжні наочні матеріали; відповіді непослідовні та нелогічні; виконує від 55 до 65% від загальної кількості тестів.
III. Достатній	74-81 (C) добре	Знання здобувача вищої освіти є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях. Правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; здатен проаналізувати відповіді іншого студента; з допомогою викладача скласти план реферату, може опрацювати матеріал самостійно, уміє підготувати реферат та захищати його найважливіші положення; правильно використовує термінологію; складає прості таблиці та схеми; виконує від 75 % до 80 % від загальної кількості тестів.
	82-89 (B) добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; здатен самостійно опрацювати навчальний матеріал, але потребує консультацій з викладачем; виконує прості творчі завдання; виконує 85 % від загальної кількості тестів.

IV. Високий	90-100 (А) відмінно	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вмie ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ, самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування і нахили. Самостійно виконує від 95% до 100% від загальної кількості тестів.
-------------	----------------------------	--

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6,7	100
15	15	10	10	20	30	

15. Рекомендована література

Основна

1. Архіпова С.П. Основи андрагогіки: навч. посіб / С.П. Архіпова. - Черкаси - Ужгород, 2002.
2. Бочелюк В.Й., А.В. Турубарова. Психологія людини з обмеженими можливостями – К.: 2011.
3. Гончаренко Н.М. О двух концепциях социальной реабилитации человека с ограниченными возможностями: диагностика, коррекция, реабилитация. – Красноярск, 1996. – 80 с.
4. Змеев С.И. Андрагогика: основы теории, истории и технологии обучения взрослых / С.И.Змеев. – М.; ПЕР СЭ, 2007. – 272с.
5. Кулюткин Ю.Н. Психология обучения взрослых. - М.: Просвещение, 1985.

6. Малофеев Н.Н. Реабилитация средствами образования: социокультурный анализ современных тенденций// Подходы к реабилитации детей с особенностями развития средствами образования. – М.,1996. – С.97-105.
7. Основы андрагогики / Под редакцией И. А. Колесниковой. – М., 2007.
8. Шевцов А. Г. Сучасні проблеми освіти і професійної реабілітації людей із вадами здоров'я: Монографія. — К.: Соцінформ, 2004. — 200 с.
9. Шевцов А. Г. Освітні основи реабілітології: [монографія]/Андрій Гаррійович Шевцов. - К.: МП Леся, 2009. - 484 с.
10. Основы специальной психологии: Учеб. пособие для студ. сред. пед. учеб. заведений/Л. В. Кузнецова, Л. И. Переслени, Л. И. Солнцева и др.; Под ред. Л. В. Кузнецовой. - 2-е изд., стер. - М.: Издательский центр "Академия", 2005. - 480 с.
11. Рабочая книга андрагога / Под ред. С. Г. Вершловского. – СПб., 1998.

Допоміжна

1. Алибекова Г.З. Учебно-педагогические комплексы в системе непрерывного образования / Г.З. Алибекова // Сов. педагогика. – 1992. – № 9, 10. – С.54-60.
2. Барабаш О. Аналіз теорій навчання дорослих учнів [Текст] / О. Барабаш // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 2. – С. 7-9.
3. Богомолова А.Х. Псевдопроблема или реальная программа действий/ А.Х. Богомолова // Вестн. высш. шк. – 1989. – № 6. – С. 46-48.
4. Болтівець С., Сігаєва Л. Пріоритетні напрями освіти дорослих в матеріалах ЮНЕСКО / С.Болтівець, Л.Сігаєва // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2003. Випуск 3-4. – С.160-164.
5. Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку / Ред рада вид.: В.Г. Кремень та ін. - К.: Знання України, 2009. – 491с.
6. Владиславлев А.П. В поисках концепции / А.П. Владиславлев // Вестн. высш. шк. – 1989. – №6. – С. 48-50.
7. Гершунский Б.С. Философия образования для XX века. – М., 1997.
8. Гончар Л.К. Соціальні послуги на рівні громади для людей з розумовою відсталістю: Посібник для дистанційного навчання. – К., 2004. – 80 с.
9. Горшкова В.В. Образование взрослых в контексте культуры: феноменологический аспект [Текст] / В. В. Горшкова // Педагогика. – 2011. – № 7. – С. 43-48.
10. Даринский А.В. Кого и как включать в систему образования взрослых / А.В. Даринский // Педагогика. – 1995. – № 2. – С. 61-64.
11. Дем'яненко Н. Освіта дорослих: світові тенденції другої половини ХХ - початку ХХІ ст. [Текст] / Н. Дем'яненко // Педагогічні науки: зб. наук. праць / Полт. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава, 2011. – Вип. 2. – С. 39-44.
12. Дем'яненко Н. Трансформація концепції освіти дорослих у другій половині ХХ - на початку ХХІ ст. [Текст] / Н. Дем'яненко // Вища освіта України. – 2011. – № 2. – С. 59-65.
13. Зінченко С. Психологічні особливості неформальної освіти дорослих [Текст] / С. Зінченко // Теорія і практика професійного навчання дорослих у ПТНЗ і на виробництві / Нац. академія пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. - К., 2010. – С. 84-96.
14. Змеев С.И. Наука XXI века: андрагогика / С.И.Змеев //Высшее образование в России. – 1998. – №2. – С.76-79.
15. Кирсанов А.А., Иванов В.Г., Гурье Л.И. Методологические и методологические основы профессионально-педагогической подготовки преподавателя высшей технической школы. – Казань. 1997.
16. Ковальчук В.І. Технологія навчання дорослих на основі особистісно орієнтованого підходу [Текст]: тренінг / Василь Іванович Ковальчук. – 2-ге вид, перероб. – К.: Шк. світ, 2011. – 128 с. – (Б-ка "Шкільного світу").
17. Кон И.С. В поисках себя: Личность и ее самосознание. – М., 1984.

18. Кравчун Н. Організація навчального процесу для дорослих за Я. Ф. Чепіногою [Текст] / Н. Кравчун // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 2. – С. 24-26.
19. Криницька Л. Взаємодія професійно-технічних навчальних закладів і служб зайнятості в організації підготовки незайнятого населення // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2002. – №2. – С. 8-15.
20. Кравченко Р.І. Київська модель послуг для розумово відсталих інвалідів у громаді // Соціальна робота в територіальній громаді м. Києва: досвід 2004 року. Нариси практиків (За ред. К.С.Шендеровського, І.Я.Ткач, К.В.Савченко. – К.:КМЦССМ, 2004. – 217 с.
21. Кулюткин Ю.Н. Психология обучения взрослых. – М.: Просвещение, 1985.
22. Лесохина Л.Н. К обществу образованных людей (Теория и практика образования взрослых). – СПб., 1998.
23. Мірошніченко В. Історичні витоки сучасного італійського тьюторства в системі освіти дорослих [Текст] / В. Мірошніченко // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 2. – С. 35-36
24. Прийма С.М. Андрагогіка в системі наук про навчання і освіту людини: етапи становлення та перспективі розвитку [Електронний ресурс] / С.М. Прийма. – Режим доступу: www.narodnaosvita.kiev.ua/vihysku/9/statti/priyma.htm.
25. Проблемы и методы исследования вопросов социологии образования взрослых: Сб. науч. трудов. – Под ред. С.Г. Вершловского. – Л., 1972.
26. Рабочая книга андрагога / Под ред. С.Г.Вершловского. – СПб., 1998. – С.10-21.
27. Сігаєва Л.Є. Андрагогіка в професійному навчанні: Методичні рекомендації. – К.: ПП "ЕКМО". – 2003. – 47 с.
28. Тикушина И.А. Теоретические подходы к подготовке преподавателя дополнительного образования взрослых в Великобритании [Текст] / И.А. Тикушина, А.М. Митина // Высшее образование сегодня. – 2011. – № 10. – С. 13-16.

12. Інформаційні (Інтернет) ресурси

1. www.students.net.ua – український освітній портал для студентства
2. www.osvita.org.ua – освітній портал, що містить структуровані освітні ресурси України, базу даних ВНЗ України і Росії.
3. www.school.edu-ua.net – освітній сайт, який представляє в Інтернеті українські навчальні програми, підручники, довідники, методичні посібники
4. <http://www.cippe.edu-ua.net/akt.htm> – дистанційне навчання в післядипломній педагогічній освіті
5. www.udl.org.ua – українська система дистанційного навчання
6. www.education.gov.ua – сайт Міністерства освіти і науки
7. www.narodnaosvita.kiev.ua/vihysku/9/statti/priyma.htm.
8. www.nbuiv.gov.ua – сайт бібліотеки ім.В.Вернадського